

S. Sayısı : 185

**Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü
1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile
Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü
1932 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihesi ve Divanı
muhasebat encümeni mazbatası (3/214, 1/72)**

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabına aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/214)

T. C.

Divanı muhasebat

U. 90978

H. 525

21 - III - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğünün 1932 malî yılı kesin hesabına aid mutabakat beyannamesinin müteferri cetvelleri ile bağlı olarak sunulduğu arzolunur.

D. M. Reisi

S. Oran

Beyanname

Devlet demiryolları ve limanları işletme genel müdürlüğünün Nafia vekâletinden gönderilen 1932 malî yılı kesin hesabı muhasibin Divanı muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan idare hesabı ile karşılaştırıldı. 1483 sayılı kanunun 12 ncı maddesinde (Demiryolları ve limanları hesabı katisi atideki mevadden terekkür eder) :

A) Tesisatı iptidaiye hesabı		İşbu hesaplar muhasebe umumiye kanununun 102 ve 103 ncü maddeleri dahilinde tanzim olunur.
B) İşletme hesabı		
C) Kâr ve zarar hesabile blâncço		
D) Sermaye hesabı		
E) İdare malzeme nakliyat hesabı		

Diye yazılı olup bunlardan (A) fıkrasında tesisatı iptidaiye ve (D) fıkrasındaki sermaye hesaplarla aid cetvellerin dairesinden bağlanmadığı ve bunun tesisatı iptidaiye hesabına aid cetvelin 1818 sayılı kanunla inşaat dairesinin bu idareden ayrırlarak Nafia vekâletine bağlanmış olmasından ve sermaye hesabına aid cetvelinde taallûk ettiği erkamm blâncoda gösterilmekte bulunmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. İlişik cetvellerdeki meşruhat nazari dikkate alınmak şartile kesin hesapta yazılı rakamların kabule değer olduğunu arzeyleriz.

Birinci reis	D. : 1 Reisi	D. : 2 Reisi	D. : 3 Reisi	D. : 4 Reisi	Aza
<i>S. Oran</i>	<i>Faik</i>	<i>A. Yurdakul</i>	<i>A. Özgen</i>	<i>F. Erinç</i>	<i>B. Esen</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Y. Z. Aslan	C. Dincer	M. Menemencioğlu	R. Bakuy	M. İ. Tümay	H. Demirsoy
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
N. Başak	E. R. Okan	F. Özbudun	Z. A. Orbay	M. A. Apak	E. Arkun

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 yılı son hesabı hakkında kanun
lâyihası (1/72)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/3105

11 - XI - 1934

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet demiryolları idaresinin 1932 yılı hesabı kâsi hâkkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 7 - XI - 1934 toplantılarında Yüksek Meclise arzı kavarlaştırılan kamu lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
I. İnönü

Esbabi mucibe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün, 26 - V - 1927 tarih ve 1042 numaralı kanunu muaddil 30 - I - 1929 tarih ve 1483 numaralı kanunun 12 ncî maddesi mucibince hazırlanması lâzım gelen 1932 malî senesi hesabı katî kanun projesi, İnşaat dairesinin 1 - VI - 1931 tarih ve 1818 numaralı kanunla Nafia vekâleti Celilesine rapti dolayısıyle yalnız işletme katî hesabını ihtiva etmekte bulunmuş ve bervecühizir kısımlardan tereküp etmiştir:

- 1 - Katî hesabı kanun projesi,
- 2 - Masraf hesabı katî cetveli (A) cetveli,
- 3 - Varidat hesabı katî cetveli (B) cetveli
- 4 - İdâri nakliyat hesabı,
- 5 - İşletme hesabı,
- 6 - Kâr ve zarar,
- 7 - Blâncço,

1932 malî senesi bütçe sarfiyatı 13 778 676,30 liradır.

İşbu malî sene için verilen tahsisat bütçe kanunu ile 14 565 361 lira ve buna ilâveten 19 - IV - 1933 tarih ve 2145 numaralı kanunla 27 - IV - 1933 tarihinden itibaren Devletçe işletilecek olan Adana - Fevzipaşa hattı için munzam tahsisat olarak verilen 65 000 lira ki ceman 14 630 361 lira olup bundan 13 761 137,34 lirası mevzu tahsisatların dahilinde sarfedilmiştir.

4 ncü fasıl 5 ncî maddesine mahkeme masrafları ve aidat olarak konan 3 000 lira tahsisata mukabil 3272,87 lira fazlasile 6272,87 lira ve 10 ncü fasıl 3 ncü maddesine reddiyat ve bilet satışı aidatı olarak konan 1000 lira tahsisata mukabil de 14 266,09 lira fazlası ile 15 266,09 lira ki ceman 17 538,96 lira 1932 malî senesi bütçe kanununun 16 ncı maddesine istinaden mevzu tahsisatlarından fazla olarak sarfedilmiştir. Sarfolunmayan 869 223,66 liralık tahsisat imha edilmiştir:

1932 malî senesinde Devlet demiryolları umumî idaresi tarafından işletilen hatların vasatî işletme tutu 3482 Km. ve bundan Bağdat kısmına ait tul ise 347 Km. dur. Bu kısmın henüz mubayaan edilmemiş bulunması varidat ve masarifi ve umumî idare masraflarından km. nisheti esas ittihaz edilerek isabet edecek mehalîgin mezkûr şirket hesabına nakli 22 - IV - 1340 tarih ve 506 numaralı kanunu muaddil 30 - I - 1929 tarih ve 1483 numaralı kanunun 17 ncî maddesi muktzasından bulunmuş olmakla 794 752 liradan ibaret bulunan masraf ile umumî idare masraflarından yukarıki fikra mucibince ayrılan 137 371. 14 lira şirket hesabı zimmetine ve 864 861. 53 lira varidatı da matlûbuna nakledilmiştir.

İşbu muamelenin ifasından sonra işletme masraflı 9 327 267. 98 lira ve mubayaan taksiti ile beraber 12 846 553. 16 lira ve işletme varidatı da 11 877 430. 35 lira olarak tesbit edilmiş ve blâncço merbut işletme hesabı bu esas üzerinden tanzim olunmuştur.

1932 malî senesinin 969 122. 81 liradan ibaret bulunan işletme açığı 26 - V - 1927 tarih ve 1042 numaralı kanunun 51 nci maddesi mucibince Hazine namma borç yazılarak masraf ve varidat tevazün ettirilmiştir.

Masraf	Varidat	Emsali
10 259 391. 12	12 742 291. 88	80. 51 İşletmeler
3 519 285. 18		Mubayaa taksiti
13 778 676. 30	12 742 291. 88	108. 13

Beher 100 lira varidata mukabil yapılan sarfiyatı gösteren işletme emsali yukarıda gösterildiği üzere mubayaa taksiti hariç olmak üzere 80.51 ve mubayaa taksiti ile beraber 108. 13 tür.

Kârü zarar: 1932 malî senesi gayesi itibarile kârü zarar hesabı 13 511 177. 14 lira zarar göstermekte bulunmuş olup işbu zarar 1042 numaralı kanunun 47, 49 ve 50 nci maddeleri mucibince tecedid ve itfa sermayelerinin kârü zarara zimmet kaydi suretile tahakkukundan tevellüt etmiştir.

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı muhasebat encümeni

11 - V - 1936

Karar No. 24

Esas No. 1/72, 3/214

Yüksek Reisliği

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürügünün 1932 malî yılı hesabı katısı hakkında Başvekilliğin 11 - II - 1934 tarihli ve 6/3105 sayılı tekeresile teklif olunan kanun lâyihası ve Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesi cetvellerile birlikte tetkik ve müzakere edildi.

1818 sayılı kanunla inşaat dairesinin demir yolları idaresinden ayrılarak Nafra vekâletine bağlanmış olmasından dolayı hesabı katıye tesisati iptidaîe hesabına aid cetvelin eklenmediği anlaşılmış ve bu cihet zarurî görülmüştür. Kambyo muamelâtri neticesinde husule gelen 10 683 lira 30 kuruşluk kârm dairesince doğrudan doğruya kâr kaydile iktifa edilerek varidat arasma almadığı ve bu yüzden divan kayıtlarile hesabı katı arasında bir fark hastı olduğu anlaşılmış ve Divan cetvellerinde gösterilen miktarın kabulü muvafık görülmüştür.

İşbu kambyo farkı da nazarı itibara alınmak suretiley 1932 yılı umumî hasılatının

12 752 975 lira 18 kuruştan ve 3 519 285 lira 18 kuruşu mubayaa taksitlerine aid olmak üzere umumî masrafların da 13 778 676 lira 30 kuruştan ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Tececid ve itfa sermayesi namlarile ayrılan ve kâr ve zarar hesabına alınan mebaliğ ve bunların devirleri yüzünden işbu hesabın masraf kısmı on üç büyük milyon lira kadar kabarmış ve yine buna yakın bir miktar ertesi seneye zarar olarak devir gösterilmiştir. İdarenin tesisat ve tamiratına aid bütün masrafları bütçedeki tahsisatından sarfedilmekte olmasına göre bunlar için ayrıca hesapta para tefrik ve seneden seneye devredilmesi zarar miktarını mütezayiden kabartan nazarî bir muameleden ibaret olmakla beraber bu muamele 1042 sayılı kanun hükümleri icabından bulunmuş ve hesabı katı hakkında başkaca arza şayan bir cihet görülmemiştir. Yukarıda yazılı sehepten dolayı kanun lâyihasının varidat miktarını bildiren ikinci maddesi on bin küsür liranın ilâvesile

tadilen ve diğer maddeleri aynen kabul edilerek
Umumî Heyetin yüksek tasvibine arz edilmek
üzere sunuldu.

Reis	M. M.	Kâ.
Niğde	Trabzon	Yozgad
Faik	M. Aydin	Sungur

Çankırı	Erzurum	İstanbul
R. Ünür	N. Dumlu	H. Ergin
Kastamonu	Kayseri	Konya
N. Tamaç	F. Güpgüp	M. H. Üner
Mardin	Muğla	
H. Çoruk	Hüsnü	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1932 malî senesi katî hesab kanunu lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî senesi masrafi merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere 13 778 676. 30 liradır.

MADDE 2 — Mezkûr idarenin aynı sene varidatı merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere 12 742 291. 88 liradır.

MADDE 3 — Tahsisattan sarfolunmayıp (A) cetvelinde aid olduğu sütunda gösterilen 869 223. 66 lira tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

7 - XI - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	S. Saracoğlu	Zekâi	S. Kaya
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
Dr. T. Rüştü	Fuad	Abidin	Ali
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	Dr. Refik	Ali Rana	Muhlis

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DE- ĞİSTİRİŞİ

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı he-sabi katî kanun lâyihası

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1932 malî yılı masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 13 778 676 lira 30 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen umum müdürlüğün aynı yıl varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 12 752 975 lira 18 kuruştur.

MADDE 3 — 1932 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bitişik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 869 223 lira 66 kuruş tahsisat artığı iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasma Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

A - CETVELİ

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat	Sarfiyat	Iptal olunan muhassasat
1	Ücret ve yevmiyeler	4 355 000	3 994 113 03	360 886 97
2	İdare teşkilatına dahil memur ve müstahdemlere yardım	143 000	121 659 56	21 340 44
3	Harcırah	70 000	64 791 09	5 208 91
4	İdare masrafları	121 272 87	106 210 96	15 061 91
5	İşletmeden mütevelli idare masrafları	387 000	348 614 99	38 385 01
6	İşletme masrafları	5 260 000	5 033 321 20	226 678 80
7	Fidanlıklar masarifi umumiyesi	28 650	24 711 48	3 938 52
8	Sigorta ücret ve sermayesi	20 000	20 000	0
9	Masarifi mütenevvia	11 000	8 585 13	2 414 87
10	Düyunat	157 766 09	112 373 01	45 393 08
11	Tesisat ve tevsiat masrafları	240 000	220 865 01	19 134 99
12	Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hattları ve Haydarpaşa Liman ve rihtim şirketlerinin mubayaa taksitleri	3 600 000	3 519 285 18	80 714 82
13	Ecceli mutahassisler	45 000	44 739 81	260 19
14	1715 numaralı kanunun 8. nei maddesi mücibince Cumhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	144 211	144 221	0
15	Adana - Fevzipaşa hattının işletme masraflarile açıkta kalacak memur ve müstahdemlere verilecek tazminat	65 000	15 194 85	49 805 15
	Yekûn	14 647 899 96	13 778 676 30	869 223 66

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatm nevi	Muhammenat	Tahsilât
1		Demiryolları işletme hasılatı		
1	1	Yoleu	4 600 000	3 837 679 15
2	2	Bagaj	150 000	298 969 53
3	3	Seyriseri	750 000	624 279 42
4	4	Seyri hafif	7 750 000	6 591 123 82
	5	Muhtelif	450 000	527 187 11
2		Liman, rrhtim ve iskeleler hasılatı		
1	1	Haydarpaşa liman ve rrhtimi	650 000	572 149 52
2	2	Derince limanı	50 000	89 258 21
3		Sıhhiye tevkifatı	100 000	128 825 28
4		Mütenevvi hasılat		
	1	İstimalden iskat dilen vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	20 000	8 317 64
	2	Memurlardan alınacak pansiyon ücreti	5 000	5 984 76
	3	İdareye aid binalardan alınacak icar bedeli	5 000	32 388 78
F. M.		Adana - Fevzipaşa hattı işletme hasılatı	0	36 811 96
		Yekûn	14 530 000 00	12 752 975 00

